

DECYZJA KOMISJI

z dnia 16 kwietnia 2008 r.

w sprawie środka pomocy C 29/07 (ex N 310/06), który Węgry zamierzają wdrożyć w postaci gwarancji krótkoterminowych kredytów eksportowych dla MŚP o ograniczonych obrotach eksportowych

(notyfikowana jako dokument nr C(2008) 1332)

(Jedynie tekst w języku węgierskim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2008/718/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

2. OPIS ŚRODKA POMOCY

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 88 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z wyżej wymienionymi artykułami⁽¹⁾ i po uwzględnieniu tych uwag,

a także mając na uwadze, co następuje:

1. PROCEDURA

- (1) W dniu 17 maja 2006 r., zgodnie z art. 88 ust. 3 Traktatu WE, władze węgierskie zgłosiły drogą elektroniczną powyższy środek pomocy (zwany dalej „środkiem pomocy”). W uzupełnieniu zgłoszenia przesłano pismo z dnia 21 czerwca 2006 r., zarejestrowane przez Komisję w dniu 22 czerwca 2006 r.
- (2) W pismach z dnia 1 sierpnia 2006 r., 30 października 2006 r. i 30 kwietnia 2007 r. Komisja zwróciła się o dodatkowe informacje, które zostały dostarczone przez Węgry w pismach z dnia 12 września 2006 r., 21 marca 2007 r. i 30 maja 2007 r., zarejestrowanych przez Komisję w tych samych dniach.
- (3) Pismem z dnia 18 lipca 2007 r. (zwanym dalej „decyzją o wszczęciu postępowania”) Komisja powiadomiła Węgry, iż w związku z przedmiotowym środkiem pomocy podjęła decyzję o wszczęciu postępowania zgodnie z art. 88 ust. 2 Traktatu WE.
- (4) Decyzja Komisji o wszczęciu postępowania została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*⁽²⁾. Komisja wezwała zainteresowane strony do zgłaszania uwag w sprawie pomocy.
- (5) Komisja nie otrzymała uwag od zainteresowanych stron. Uwagi władz węgierskich otrzymano w piśmie z dnia 21 września 2007 r.

⁽¹⁾ Dz.U. C 234 z 6.10.2007, s. 18.

⁽²⁾ Idem.

2.1. Cel

- (6) Celem środka pomocy jest zapewnienie gwarancji krótkoterminowych kredytów eksportowych przeznaczonych na finansowanie transakcji eksportowych przeprowadzanych przez MŚP⁽³⁾ o obrotach eksportowych nieprzekraczających 2 mln EUR (zwanymi dalej „MŚP o ograniczonych obrotach eksportowych”). Węgry wyrażają zamiar wdrożenia środka pomocy w trybie pkt 2.5 komunikatu Komisji do państw członkowskich zgodnie z art. 93 ust. 1 Traktatu WE dotyczącego stosowania art. 92 i 93 Traktatu do krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych⁽⁴⁾ (zwanego dalej „komunikatem w sprawie krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych” lub „komunikatem”).

2.2. Warunki gwarancji

- (7) Gwarancja spłaty kredytu przeznaczonego na finansowanie transakcji eksportowych może zostać udzielona:
 - a) krajowemu eksporterowi z sektora MŚP o ograniczonych obrotach eksportowych w celu zwiększenia jego zdolności do uzyskania kredytu w banku komercyjnym. W takim przypadku ryzyko może być powiązane bezpośrednio ze sprzedającym (tj. eksporterem z sektora SME) i pośrednio z kupującym;
 - b) zagranicznemu kupcowi nabywającemu towary i usługi od krajowego MŚP o ograniczonych obrotach eksportowych, w celu zwiększenia zdolności kupującego do zaciągnięcia kredytu w banku komercyjnym. W takim przypadku ryzyko powiązane jest bezpośrednio z kupującym. Nie ma ograniczeń odnośnie do kraju kupującego, tj. kupujący może posiadać siedzibę w jednym z krajów wymienionych w załączniku do komunikatu lub w innym kraju. Nie ma również ograniczeń odnośnie do wielkości przedsiębiorstwa kupującego (tj. może być to duże przedsiębiorstwo).

⁽³⁾ Zgodnie z definicją w ustawie nr XXXIV z 2004 r. Wskazana definicja MŚP spełnia odnośne kryteria zawarte w zaleceniu Komisji z dnia 6 maja 2003 r. dotyczącym definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 36).

⁽⁴⁾ Dz.U. C 281 z 17.9.1997.

- (8) Zgodnie z oświadczeniem władz węgierskich w obydwu przypadkach gwarancja powinna być przeznaczona na finansowanie transakcji eksportowej. Maksymalny okres zapadalności gwarancji wynosi dwa lata.
- (9) Kwota gwarancji nie może przekroczyć 70 % wartości umowy eksportowej (po odjęciu zaliczki w wysokości przynajmniej 15 %) lub 70 % kwoty kredytu objętego gwarancją.
- (10) Eksporterzy z sektora MŚP o ograniczonych obrotach eksportowych nie kwalifikują się do uzyskania gwarancji w przypadku, gdy są objęci postępowaniem upadłościowym lub likwidacyjnym bądź zarządem przymusowym. Nie przedstawiono informacji świadczących o istnieniu tego rodzaju ograniczeń w odniesieniu do gwarancji udzielanych zagranicznym kupcom.

Ocena ryzyka

- (11) W przypadku gwarancji obejmujących ryzyko krajowe (tj. gwarancji dla eksporterów z sektora MSP) wysokość opłaty uzależniona jest od zdolności kredytowej eksportera z sektora MŚP i ustalana jest przy wykorzystaniu pięciostopniowej skali ocen na podstawie obiektywnych kryteriów i subiektywnej oceny przeprowadzanej zgodnie z praktyką banków komercyjnych.
- (12) W przypadku gwarancji obejmujących ryzyko zagraniczne (tj. gwarancji przeznaczonych dla zagranicznych kupców) kupujący przypisywani są do określonej kategorii ryzyka zależnie od kraju pochodzenia.

Opłata z tytułu gwarancji

- (13) Zgodnie z informacjami przekazanymi przez władze węgierskie w sprawie opłaty z tytułu gwarancji będzie się ona mieściła w przedziale 0,5–2,0 % w stosunku rocznym.
- (14) Ponadto naliczana jest jednorazowa opłata manipulacyjna w wysokości 0,1 % kwoty objętej gwarancją.
- (15) Zgodnie z oświadczeniem władz węgierskich dochód z opłat zostanie wykorzystany na pokrycie kosztów operacyjnych programu oraz roszczeń gwarancyjnych. Wysokość opłat podlega kwartalnej weryfikacji.
- (16) Władze węgierskie wskazują również, że na rynku węgierskim nie są dostępne gwarancje obejmujące omawiany rodzaj ryzyka. W uzasadnieniu Węgry przedstawiły oświadczenia dwóch węgierskich banków komercyjnych

prowadzących działalność międzynarodową, w których stwierdzono, iż udzielanie gwarancji na finansowanie działalności eksportowej MŚP o ograniczonych obrotach eksportowych nie zakłóca działalności rynkowej banków komercyjnych oraz zwiększa ich gotowość do podjęcia ryzyka. Ponadto Węgry przedłożyły również oświadczenia dwóch dużych międzynarodowych ubezpieczycieli kredytów eksportowych oraz jednego krajowego ubezpieczyciela kredytów, w których potwierdzają oni istnienie luki na rynku oraz stwierdzają, iż nie prowadzą działalności w tym segmencie rynku.

2.3. Organ wykonawczy

- (17) Gwarancji udziela Hungarian Export-Import Bank (zwany dalej „Eximbankiem”), będący państwową agencją udzielającą kredytów eksportowych.
- (18) Eximbank korzysta z pomocy państwa w postaci gwarancji obejmującej wszelką odpowiedzialność wynikającą z wdrożenia środka pomocy.

2.4. Podstawa prawna

- (19) Podstawą dla środka pomocy jest art. 6 ust. 1 lit. b) ustawy XLII z 1994 r. o spółce Hungarian Export-Import Bank i spółce Hungarian Export Credit Insurance, a także art. 1 ust. 2 i art. 11/A ust. 13 rozporządzenia rządowego 85/1998 (V.6.).

2.5. Budżet

- (20) Całkowita kwota gwarancji udzielanych przez Eximbank w okresie dwóch lat obowiązywania środka pomocy wynosi 15 mld HUF (60 mln EUR).

2.6. Okres obowiązywania

- (21) Okres obowiązywania środka pomocy zostaje ograniczony do dwóch lat od chwili jego zatwierdzenia przez Komisję.

2.7. Podstawy do wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego

- (22) W decyzji o wszczęciu postępowania Komisja stwierdza, iż środek pomocy budzi wątpliwości, ponieważ gwarancja, jakiej ma udzielać Eximbank, wydaje się różnić pod kilkoma względami od ubezpieczenia kredytów eksportowych, o którym mowa w komunikacie, a w szczególności:

- a) obejmują one różne rodzaje ryzyka. Podczas gdy ubezpieczenie kredytów eksportowych zawsze obejmuje ryzyko związane z kupującym (tj. ryzyko niezapłaconia przez kupującego należności wobec dostawcy), gwarancja, jakiej ma udzielać Eximbank eksporterowi z sektora MŚP o ograniczonych obrotach eksportowych, obejmuje ryzyko niespłacenia kredytu przez samego eksportera, co *de facto* stanowi wsparcie dla działalności eksportowej MŚP o ograniczonych obrotach eksportowych bez wyłączonego związku z ryzykiem kupującego. Gwarancja Eximbanku może również zostać udzielona kupującemu (w tym także dużym przedsiębiorstwom) dla ryzyka związanego z kupującym. Ryzyko to obejmuje jednak niespłacenie kredytu komercyjnego przez kupującego, podczas gdy ubezpieczenie kredytów eksportowych obejmuje ryzyko braku zapłaty za towary i usługi nabyte przez zagranicznego kupca. Wynika z tego, że gwarancja udzielona zagranicznemu kupcowi zwiększa jego zdolność do uzyskiwania kredytów na korzystniejszych warunkach, podczas gdy ubezpieczenie kredytów eksportowych nie działa w ten sposób;
- b) podstawy prawne obu rodzajów działalności są na Węgrzech dobrze zdefiniowane i różnią się od siebie: gwarancja jest usługą finansową, którą mogą świadczyć wyłącznie instytucje finansowe, natomiast działalność ubezpieczeniowa może być prowadzona wyłącznie przez ubezpieczyciela podlegającego krajowej ustawie o ubezpieczeniach. Tym tłumaczyć można oświadczenia złożone przez ubezpieczycieli kredytów, zgodnie z którymi nie działają oni w segmencie gwarancji kredytów eksportowych (*de facto* nie mają takiej możliwości prawnej). Oświadczenia przedstawione przez dwa węgierskie banki również są niejednoznaczne, ponieważ gwarancja udzielana przez Eximbank zmniejszałaby ryzyko, jakie musiałyby one ponieść w przypadku braku takiej gwarancji, a zatem tego rodzaju środek pomocy wydaje się dla nich korzystny.
- (23) O ile komunikat nie miałby zastosowania, przedmiotowy środek pomocy można by uznać za pomoc państwa bezpośrednio związaną z wywozem (wewnątrzspółnotowym lub pozawspółnotowym), co koliduje ze wspólnym rynkiem. Komisja zawsze stanowczo potępia pomoc dla wywozu w handlu wewnątrzspółnotowym, a wspieranie wywozu pozawspółnotowego może mieć również wpływ na konkurencję wewnątrzspółnotową.
- (24) Wreszcie też, należy stwierdzić, że pewne powody do niepokoju istniałyby nawet w przypadku, gdyby ubezpieczenie kredytów eksportowych i gwarancja Eximbanku były równorzędne i gdyby dopuszczono zastosowanie komunikatu. Od czasu zatwierdzenia przez Komisję w dniu 22 stycznia 2007 r. środka pomocy N 488/06 – „Ubezpieczenie kredytów eksportowych dla MŚP o ograniczonych obrotach eksportowych” na okres dwóch lat, MEHIB (druga z węgierskich agencji państwowych udzielających kredytów eksportowych) udziela już krótkoterminowych ubezpieczeń kredytu eksportowego od ryzyka ponoszonego przez MŚP o ograniczonych obrotach eksportowych, a zatem ten rodzaj ochrony ubezpieczeniowej jest już na rynku dostępny. Ponadto zezwolenie dwóm wspieranym przez państwo agencjom udzielającym kredytów eksportowych na świadczenie usług i budowę własnej bazy klientów w tym segmencie mogłoby opóźnić wejście na rynek potencjalnych nowych podmiotów.

3. UWAGI ZE STRONY WĘGIER

(25) W sprawie decyzji Komisji o wszczęciu postępowania otrzymano uwagi od osób trzecich. Uwagi przesłane przez władze węgierskie można podsumować w sposób następujący:

- a) Węgry przyznają, iż choć ubezpieczenie zawsze obejmuje ryzyko związane z kupującym, to gwarancja, jakiej ma udzielać Eximbank eksporterom z sektora MŚP o ograniczonych obrotach eksportowych, obejmuje ryzyko niespłacenia kredytu przez samego eksportera. W opinii Węgier jednak nawet w tym przypadku ryzyko związane jest przede wszystkim z kupującym, ponieważ spłata kredytu zaciągniętego przez eksportera z sektora MŚP uzależniona jest przede wszystkim od zapłaty kupującego za zakupiony towar;
- b) Węgry przyznają, iż ryzyko objęte ubezpieczeniem kredytów eksportowych różni się od ryzyka objętego gwarancją Eximbanku udzielaną zagranicznemu kupcowi. Ponadto Węgry odwołują się do praktyki banków komercyjnych, zgodnie z którą gwarancje uznawane są za lepsze zabezpieczenie kredytu niż ubezpieczenie, z uwagi na fakt, że ubezpieczyciele często odmawiają wypłaty środków, określając sprawę jako spór handlowy;
- c) Węgry wskazują na fakt, iż dostarczyły oświadczenia złożone przez ubezpieczycieli, które zostały już zatwierdzone przez Komisję na potrzeby środka pomocy N 488/2006. Ponadto Węgry przyznają, że gwarancja udzielana przez Eximbank zmniejszałaby ryzyko, jakie banki komercyjne ponosiłyby w przypadku jej braku, dlatego banki złożyły oświadczenia jako zainteresowane strony;
- d) Węgry wskazują, iż program nie mógłby być stosowany w odniesieniu do tej samej transakcji równoległe do już istniejącego programu ubezpieczeń kredytów eksportowych N 488/2006. Węgry podkreślają również, że jedna agencja udzielająca kredytów eksportowych nie jest w stanie obsłużyć wszystkich MŚP o ograniczonych obrotach eksportowych, co może prowadzić do ich krzywdzącej selekcji. Węgry stwierdzają również, że program gwarancyjny Eximbanku pozwoliłby bankom komercyjnym na gromadzenie doświadczeń w zakresie ryzyka związanego z tworzeniem rynku gwarancji komercyjnych kredytów eksportowych przez okres 2–3 lat;

e) zdaniem Węgier zasady dotyczące średnio- i długoterminowych kredytów eksportowych⁽¹⁾ odnoszą się również do ubezpieczeń, gwarancji i refinansowania kredytów eksportowych. Z tego względu niewłaściwa jest taka interpretacja komunikatu w sprawie krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych, zgodnie z którą dotyczy on wyłącznie ubezpieczeń, a pomija inne transakcje krótkoterminowe, ponieważ dyskryminowałyby ona instytucje udzielające gwarancji kredytów eksportowych.

4. OCENA ŚRODKA POMOCY

(26) Zgłoszenie dotyczy jedynie części działalności publicznej Eximbanku, a mianowicie programu gwarancji dla umów eksportowych. Z tego względu ocena omawianego programu gwarancji pozostaje bez uszczerbku dla wszelkich stanowisk Komisji w sprawie ogólnych relacji pomiędzy państwem a Eximbankiem i wszelkich innych produktów Eximbanku.

4.1. Możliwość zastosowania komunikatu w sprawie krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych

(27) Argumentacja przedstawiona przez władze węgierskie (omówiona powyżej w motywie 25) nie rozwiewa początkowych wątpliwości Komisji. W szczególności:

a) w decyzji o wszczęciu postępowania stwierdzono, że – w przeciwieństwie do ubezpieczenia kredytów eksportowych – gwarancje Eximbanku udzielane eksporterom z sektora MŚP o ograniczonych obrotach eksportowych nie są związane wyłącznie z ryzykiem ponoszonym przez kupującego. Istnienie tej różnicy zdają się potwierdzać władze węgierskie, według których ryzyko niespłacenia kredytu przez eksportera z sektora MŚP związane jest z kupującym nie w sposób wyłączny, a jedynie w głównej mierze;

b) w decyzji o wszczęciu postępowania stwierdzono również, że ryzyko objęte gwarancją Eximbanku udzielaną zagranicznym kupcom różni się od ryzyka objętego ubezpieczeniem kredytów eksportowych. Argumentacja przedstawiona przez Węgry nie obala tego stwierdzenia;

c) w decyzji o wszczęciu postępowania stwierdzono, że oświadczenia złożone przez ubezpieczycieli komercyjnych, zgodnie z którymi nie działają oni w tym segmencie rynku gwarancji, są nieistotne, ponieważ

na udzielanie gwarancji ubezpieczycielom tym nie zezwala prawo. W przypadku N 488/06 oświadczenia były istotne, ponieważ ten środek pomocy dotyczył krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych;

d) w decyzji o wszczęciu postępowania stwierdzono, iż nawet w przypadku gdyby obydwa instrumenty (gwarancja i ubezpieczenie) nie były stosowane w odniesieniu do tej samej transakcji, drugi środek pomocy mógłby być źródłem dodatkowych korzyści dla węgierskich eksporterów z sektora MŚP o ograniczonych obrotach eksportowych. Wydaje się to pewne z uwagi na stwierdzenie władz węgierskich, iż banki komercyjne na ogół chętniej jako zabezpieczenie przyjmują gwarancje, co oznacza, że dostępność takich gwarancji pociąga za sobą dodatkowe korzyści dla MŚP;

e) z kolei przepisy dotyczące średnio- i długoterminowych kredytów eksportowych, na które powołują się Węgry, oparte są na postanowieniach Traktatu dotyczących handlu zewnętrznego (art. 132 Traktatu). Jak potwierdził Trybunał Sprawiedliwości⁽²⁾, nie mogą one z tego względu wykluczać stosowania postanowień Traktatu WE dotyczących pomocy państwa. Ponadto komunikat w sprawie krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych deklaruje jako swój cel wyeliminowanie zakłóceń konkurencji wiążących się z pomocą państwa w sektorze ubezpieczeń kredytów eksportowych, w którym istnieje konkurencja pomiędzy publicznymi a prywatnymi ubezpieczycielami kredytów eksportowych, tzn. komunikat dotyczy wyłącznie ubezpieczeń, i wyłącznie w tym zakresie jest stosowany.

(28) Uwagi władz węgierskich potwierdzają interpretację przyjętą w decyzji o wszczęciu postępowania, zgodnie z którą gwarancja, jakiej ma udzielać Eximbank, istotnie różni się od krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych.

4.2. Obecność pomocy państwa

(29) Z uwagi na brak możliwości oceny środka pomocy na podstawie komunikatu w sprawie krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych należy ustalić, czy może on zostać uznany za pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE⁽³⁾.

⁽¹⁾ Dyrektywa Rady 98/29/WE z dnia 7 maja 1998 r. dotycząca harmonizacji głównych postanowień dotyczących ubezpieczenia kredytu eksportowego przy transakcjach objętych ubezpieczeniem średnio- i długoterminowym.

⁽²⁾ Sprawa C-142/87 *Belgia przeciwko Komisji* („Tubemeuse”), Rec. 1990, s. I-959, pkt 32.

⁽³⁾ Komisja zauważa, iż program nie podlega również „obwieszczeniu w sprawie gwarancji” (Dz.U. C 71 z 11.3.2000). W pkt 1.2 obwieszczenia w sprawie gwarancji stwierdzono, iż nie dotyczy ono gwarancji kredytów eksportowych. Ponieważ środek pomocy zapewnia gwarancję na wypadek niespłacenia kredytu zaciągniętego w celu finansowania transakcji eksportowej, w uznaniu Komisji obwieszczenie w sprawie gwarancji nie ma zastosowania.

(30) Środek pomocy podlega art. 87 ust. 1 Traktatu WE w przypadku, gdy spełnia łącznie cztery kryteria:

— dany środek pomocy musi wykorzystywać zasoby państwa,

— dany środek pomocy musi zapewniać beneficjentom wybiórcze korzyści,

— dany środek pomocy musi mieć wpływ na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi,

— dany środek pomocy musi grozić zakłóceniem konkurencji.

Transfer zasobów państwa

(31) Środek pomocy można przypisać państwu z uwagi na fakt, iż jest on realizowany przez państwową agencję eksportową, utworzoną ze środków państwa, realizującą transakcje zgodnie z przepisami państwa i korzystającą z regwarancji państwa obejmującej przedmiotowe rodzaje ryzyka.

Korzyści ekonomiczne

(32) Wysokość opłaty z tytułu gwarancji ustalana jest na podstawie systemu ratingu ryzyka, który w normalnych warunkach powinien powodować ustalenie wyższej opłaty w przypadku klientów obciążonych wyższym ryzykiem. Tu należy zauważyć, iż system ratingu ryzyka uwzględnia szeroki zakres czynników ryzyka krajowego, a tylko jedno kryterium (tj. kraj pochodzenia kupującego) ryzyka zewnętrznego.

(33) Władze węgierskie twierdzą, iż wysokość opłat przewidzianych do naliczania odpowiada wysokości opłaty rynkowej naliczanej przez międzynarodowych ubezpieczycieli lub poręczycieli w przypadku przedmiotowych rodzajów ryzyka. Węgry nie wykazały jednakże (np. przy pomocy niezależnych danych lub niezależnej analizy), że wysokość opłat wynikająca z oceny ryzyka rzeczywiście odpowiada poziomowi rynkowemu.

(34) Stwierdzenie, iż opłaty z tytułu gwarancji służą do pokrycia kosztów operacyjnych programu i roszczeń gwarancyjnych należy postrzegać jako aspekt pozytywny. Węgry nie przedstawiły jednak żadnych danych w uzasadnieniu.

(35) Ponadto władze węgierskie utrzymują, iż na rynku węgierskim nie jest dostępna gwarancja obejmująca przedmiotowe rodzaje ryzyka. Z tego względu przedmiotowy środek pomocy zapewnia korzyści ekonomiczne również poprzez gwarancję, która w przeciwnym wypadku nie byłaby dostępna na rynku.

(36) Władze węgierskie nie odniosły się do powyższych aspektów. Z tego względu Komisja uznaje, iż środek pomocy zapewnia beneficjentom korzyści ekonomiczne.

Wybiórczość

(37) Środek pomocy jest wybiórczy, ponieważ dotyczy jedynie transakcji eksportowych realizowanych przez MŚP o ograniczonych obrotach eksportowych, a coroczna ustawa budżetowa określa ogólny limit kwoty gwarancji udzielanej przez Eximbank i regwarancji państwa.

Wpływ na konkurencję i wymianę handlową

(38) Środek pomocy ma potencjalny wpływ na konkurencję i wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi, ponieważ wiąże się on bezpośrednio z transakcjami eksportowymi MŚP o ograniczonych obrotach eksportowych. Ponadto nie jest wykluczony wywóz wewnątrzspółnotowy.

(39) W rezultacie środek pomocy należy uznać za pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE.

4.3. Zgodność środka pomocy

(40) Pomoc państwa może zostać uznana za zgodną ze wspólnym rynkiem w przypadku, gdy odpowiada jednemu z wyjątków przewidzianych w Traktacie WE. Artykuł 87 ust. 2 przewiduje przypadki automatycznego zwolnienia z ogólnego zakazu pomocy państwa, przy czym jasne jest, iż w przedmiotowym przypadku nie występuje żaden z tych wyjątków.

(41) Artykuł 87 ust. 3 określa cztery rodzaje przypadków, w których pomoc państwa może zostać uznana za zgodną ze wspólnym rynkiem. Artykuł 87 ust. 3 lit. a) dotyczy pomocy przeznaczonej na sprzyjanie rozwojowi gospodarczemu regionów w niekorzystnym położeniu. Tu należy zauważyć, że w omawianym przypadku warunki gwarancji nie są modyfikowane w zależności od poziomu zacofania regionu, w którym działa dany eksporter z sektora MŚP. Ponadto program dotyczy całego terytorium Węgier, podczas gdy zgodnie z aktualną węgierską mapą pomocy regionalnej na lata 2007–2013 ⁽¹⁾ tylko część Węgier kwalifikuje się do objęcia pomocą w trybie art. 87 ust. 3 lit. a). Środek pomocy nie spełnia również innych warunków wytycznych w sprawie krajowej pomocy regionalnej na lata 2007–2013 ⁽²⁾. W rezultacie powyższe zwolnienie nie ma zastosowania w omawianym przypadku.

⁽¹⁾ N 487/06 – pismo Komisji z 13.9.2006, Dz.U. C 256 z 24.10.2006, s. 7.

⁽²⁾ Dz.U. C 54 z 4.3.2006, s. 13.

- (42) Artykuł 87 ust. 3 lit. b) przewiduje, że za zgodną ze wspólnym rynkiem może zostać uznana pomoc przeznaczona na wspieranie realizacji ważnych projektów stanowiących przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania lub mająca na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce państwa członkowskiego. Przepis ten nie ma zastosowania w omawianym przypadku. Nie ma zastosowania również przepis art. 87 ust. 3 lit. d) dotyczący pomocy przeznaczonej na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego.
- (43) Artykuł 87 ust. 3 lit. c) przewiduje, że za zgodną ze wspólnym rynkiem może zostać uznana pomoc przeznaczona na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych, o ile nie zmienia ona warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem. Komisja sporządziła szereg wytycznych i komunikatów określających, w jaki sposób zamierza wdrożyć ten artykuł. Ponieważ żaden z tych dokumentów nie ma zastosowania w obecnym przypadku, wszelką pomoc państwa związaną z omawianym środkiem pomocy należy oceniać bezpośrednio w oparciu o art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu.
- (44) W tym kontekście należy zauważyć, że program ubezpieczeń eksportowych na potrzeby transakcji eksportowych MŚP o ograniczonych obrotach eksportowych już istnieje i został przez Komisję zatwierdzony ⁽¹⁾ zgodnie z postanowieniami zawartymi w komunikacie w sprawie krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych. W uznaniu Komisji Węgry nie wykazały konieczności dodatkowego instrumentu na potrzeby transakcji eksportowych MŚP o ograniczonych obrotach eksportowych.
- (45) Ponadto należy przypomnieć, że Komisja z zasady surowo potępia pomoc dla wywozu w handlu wewnątrz-wspólnotowym z uwagi na fakt, że dopłaty do wywozu mają bezpośredni wpływ na konkurencję rynkową pomiędzy rywalizującymi potencjalnymi dostawcami towarów i usług. Ze względu na bliski i nierozłączny związek z zasadniczą transakcją handlową tego rodzaju pomoc dla wywozu może mieć istotny negatywny wpływ na warunki handlowe. W swoich poprzednich decyzjach ⁽²⁾ Komisja wskazuje jednoznacznie, że gwarancje oferowane poniżej ceny rynkowej w kontekście wewnątrz-wspólnotowych umów eksportowych stanowią pomoc dla wywozu niezgodną ze wspólnym rynkiem. Ponadto wspieranie przez państwa

członkowskie własnego wywozu poza Wspólnotą może również mieć wpływ na konkurencję wewnątrz-wspólnotową.

5. WNIOSEK

- (46) Wobec powyższego Komisja uznaje, iż przedmiotowy środek pomocy obejmuje pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE. Ponieważ nie ułatwia on rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych bez zmiany warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem, środek pomocy nie może zostać uznany za uzasadniony zgodnie z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu WE, a tym samym jest niezgodny ze wspólnym rynkiem. Ponieważ środek pomocy nie został wdrożony, nie ma potrzeby odzyskania pomocy państwa,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Pomoc państwa, którą Węgry planują wdrożyć w postaci gwarancji krótkoterminowych kredytów eksportowych dla MŚP o ograniczonych obrotach eksportowych, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem.

W związku z powyższym przedmiotowa pomoc nie może zostać wdrożona.

Artykuł 2

W terminie dwóch miesięcy od powiadomienia o niniejszej decyzji Węgry powiadamią Komisję o działaniach podjętych w celu jej wykonania.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Węgierskiej.

Sporządzono w Brukseli, dnia 16 kwietnia 2008 r.

W imieniu Komisji
Neelie KROES
Członek Komisji

⁽¹⁾ Pomoc państwa N 488/06.

⁽²⁾ Decyzja Komisji z dnia 17 maja 1982 r. dotycząca dopłat do odsetek od kredytów na wywóz z Francji do Grecji po przystąpieniu tego kraju do Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej (Dz.U. L 159 z 10.6.1982, s. 44); decyzja Komisji z dnia 27 czerwca 1984 r. dotycząca zamiaru udzielania przez rząd francuski eksporterom francuskim specjalnej ochrony przed ryzykiem dewizowym w związku z przetargiem na budowę elektrowni w Grecji (Dz.U. L 230 z 28.8.1984, s. 25).